

Achtergrond van het compendium Christelijk leraarschap

Denken vanuit de praktijk

Vanuit onderzoek dat door het lectoraat is uitgevoerd (samengevat in De Muynck, 2016, p. 21-30) weten we dat christelijke leraren praktijkgericht zijn. Als zij vanuit christelijk perspectief op hun werk reflecteren doen ze dat bij voorkeur als er een aanleiding voor is in de praktijk. Ze doen dat graag op eigen initiatief, samen met collega's en liever in een informelere dan in een formele setting. De kans dat collega's elkaar stimuleren om een bezinnend stukje tekst te lezen is groter als het over een actueel praktijkprobleem gaat dat op dit moment in de eigen school speelt en als het een tekst is die op school gebruikt wordt. Op het moment dat er een paar vluchtelingenkinderen op school komen, gaat men bijvoorbeeld daarover iets lezen. Als ouders vragen aan de school om duidelijker gezag uit te oefenen, wil men iets weten over gezag in deze tijd.

Voor wie

Het compendium kan christelijke leraren en leidinggevenden helpen bij bezinning die zij op eigen initiatief starten. Daarnaast voorziet het in materiaal dat in de opleiding en nascholing van christelijke leraren kan worden gebruikt. De gebruikers zijn dus leraren, directeuren, bouwcoördinatoren en sectieleiders, etc. Het zijn mensen die zelf in de beroepspraktijk staan, maar ook lerarenopleiders.

Relatie met andere producten van Driestar Educatief

De inhoud van dit compendium staat in verband met de editie 2016 van 'Essenties van christelijk leraarschap. Een kleine onderwijspedagogiek'. Hierin wordt de visie van Driestar Educatief op christelijk leraarschap verwoord. In de komende jaren wordt gewerkt aan een handboek Christelijk Leraarschap, waarin de hoofdlijnen breedvoeriger en diepgravender worden uitgewerkt.

Hart, hoofd en handen

De materialen in het compendium moeten de gebruiker kunnen *inspireren* en *activeren* bij het voorbereiden en geven van lessen en bij het maken van beleid. Daarbij moet het materiaal de gelegenheid bieden om er *samen* met anderen (collega's) mee aan de slag te gaan. Ten slotte wil het materiaal ook op de hoogte brengen achtergronden. De materialen moeten daarbij *informer* op een manier die reflectie vanuit een christelijk denkkader mogelijk maakt. Diezelfde doelen van inspireren, activeren en informeren zijn ook van toepassing in de lerarenopleiding. Men wil iets van de christelijke *inspiratie* laten doorklinken in alle onderdelen van de opleiding, men wil *activeren* om met een bepaalde aanpak te experimenteren en men wil *informer* zodat leraren (in opleiding) goed op de hoogte zijn van het waarom van een bepaalde aanpak.

We kunnen ook zeggen, dat er bij ieder thema materiaal moet zijn dat een accent heeft op hoofd, hart en handen (zie voor een uitvoerige uitleg hierover de lectorale rede *Wees een gids!*, De Muynck, 2012). Daarbij stellen we ons het volgende voor:

Hart (inspireren): de materialen in deze categorie willen inspireren tot bezinning en reflectie op christelijk leraarschap en de dagelijkse praktijk. Het gaat hier om inspiratie- en bezinningsmateriaal.

Handen (activeren): de materialen in deze categorie bieden concrete handreikingen voor het lesgeven. Het gaat hierbij om voorbeelden van een les, een interview, stukje film, etc.

Hoofd (informer): de materialen in deze categorie bieden theoretische onderbouwing voor allerlei aspecten van christelijk leraarschap. Het gaat hier om achtergrondartikelen.

Visie

De materialen in het compendium beogen het onderscheidingsvermogen van leraren te bevorderen (De Muynck, 2016, p. 21 en volgende). Christelijk leraarschap krijgt gestalte wanneer men de professionaliteit laat voeden door de belangrijkste bronnen van het christelijk geloof (Bijbel en andere belangrijke bronnen uit de traditie). Dat is de

beweging vanuit de bron naar de praktijk. Er is ook een beweging andersom. De praktijk van alle dag stelt de leraar namelijk voor vragen waarmee hij al reflecterend te rade gaat bij de bronnen. In het materiaal dat we bieden zijn beide bewegingen te herkennen. Meditaties bijvoorbeeld starten bij de bron en gaan vandaar uit naar de praktijk. Bezinnend materiaal over concrete onderwerpen begint bij de praktijk.

Figuur 1: Christelijk leraarschap tussen bron en praxis.

Criteria

Bij beslissingen over opname van het materiaal letten we op de volgende criteria.

- Samen: prikkelt de vorm van het materiaal om er met collega's over te praten of er samen met collega's aan te werken?
- Focus: er wordt één concreet thema behandeld dat valt onder een van de deelcategorieën.
- Christelijk perspectief: het thema wordt belicht vanuit het christelijk perspectief.
- Omvang: filmpjes zijn maximaal 15 minuten; teksten hebben een maximale omvang van 2000 woorden.
- Origineel: Het materiaal is origineel en is niet elders op het internet te vinden zijn. Het is mogelijk wel elders in een boek of tijdschrift verschenen. Als dat zo is, wordt dat vermeld in de oplegger.
- Taalgebruik: het taalgebruik van de materialen onder 'hart' en 'handen' moet herkenbaar zijn voor leraren (er wordt op bachelorsniveau geformuleerd); het materiaal onder het aspect 'hoofd' moet eveneens zo toegankelijk mogelijk zijn, (maar er mag ook op masterniveau geformuleerd worden).
- Bruikbaarheid: leraren die voor de klas staan hebben weinig tijd. Het materiaal moet ook voor de lerarenopleiding bruikbaar zijn.
- Toegankelijkheid: al het materiaal wordt voorzien van zoekwoorden, zodat het materiaal gemakkelijk toegankelijk wordt.